

ГЕРЕТА Ігор Петрович (25. 09. 1938, с. Скоморохи, нині Терноп. р-ну Терноп. обл. — 05. 06. 2002, Тернопіль, похов. у смт Велика Березовиця Терноп. р-ну Терноп. обл.) — археолог, громадсько-політичний діяч, мистецтвознавець. Син [Петра](#), брат [Олега Герет](#). Заслужений діяч мистецтв України (1998). Літ. премія ім. братів Б. і Л. Лепких (1997), Всеукр. археол. премія ім. В. Хвойки (2002). Член НСХУ (1993). Закін. Чернів. університет (1962). Відтоді працював у Терноп. краєзнав. музеї: завідувач відділу, організатор і зав. картин. галереї (1978–86), пров. н. с. Зазнав переслідувань 1965–66 від рад. влади. Від 1991 — засн. і дир. Інституту нац. відродження України (Тернопіль; від 2002 — його імені). Викладав археологію та історію України, історію укр. мистецтва у Терноп. вищій духов. семінарії, Терноп. пед. університеті. Від 1996 — голова Терноп. осередку НТШ. Автор експозицій Картин. галереї Терноп. краєзнав. музею (1978, нині Терноп. ХМ); Муз.-мемор. музею

С. Крушельницької у с. Біла Чортків. р-ну Терноп. р-ну (1963), Етногр.-мемор. музею В. Гнатюка (с. Велеснів Монастирис. р-ну, 1969), Музею Леся Курбаса (с. Старий Скалат Підволочис. р-ну, 1987; усі — Терноп. обл.). Від 1964 проводив археол. дослідж., вивчав мистецтво черняхів. культури 3–4 ст. на Тернопільщині, зокрема могильник побл. с. Чернелів-Руський Терноп. р-ну. 1994 ініціював створення Терноп. експерим. школи мистецтв. Автор числен. наук. статей та зб. поезій і прози «Скибка неба» (Т., 1997). Зібрав сотні укр. ікон, нар. картин, творів графіки сучас. укр. художників. Колекція Г. від 2004 знаходиться у Терноп. ХМ.

Основні праці

Теребовля. Л., 1971 (співавтор); Етнографічно-меморіальний музей Володимира Гнатюка у Велесневі. Л., 1971; 1982; 1991 (співавтор); І. Ф. Хворостецький. Т., 1978 (співавтор); Музей С. Крушельницької. Л., 1978; Бережани. Л., 1979; 1989; Археологічні пам'ятки Прикарпаття на Волині. К., 1981; 1982; Чортків. Л., 1985 (співавтор); Іван Марчук. Т., 1986 (співавтор); Ярослав Омелян. Т., 1993; Теребовля: Шлях через віки. Л., 1997; Графіка Ганни Ткачик. Т., 1999; Місце так званих князівських поховань серед пам'яток черняхівської культури (На підставі нових досліджень) // Зап. НТШ: Пр. Археол. комісії. Т. 244. Л., 2002.

Рекомендована література

1. Чорновіл В. Лихо з розуму: Портрети двадцяти злочинців. Париж, 1968;
2. Литвин М. Уроки естетики // Україна. 1983. № 28;
3. Косів М. Вір-ність покликанню краєзнавця // НТЕ. 1989. № 1.

[В. А. Лавренюк](#)

Бібліографічний опис:

Герета Ігор Петрович / В. А. Лавренюк // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-25573>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).